

Deze wandeltocht nodigt je uit om op ontdekking te gaan in Jauchelette, met zijn prachtige architecturale erfgood, gekleurd met lokale kwartsiet. De indrukwekkende site van de oude abdij van La Ramée, de monumentale schuur en de fruitbomen in de boomgaard mag je zeker niet missen. Kom tot rust in de valleien van de Saint-Pierre en de Grote Gete. De beboste oevers zorgen voor een aangename omgeving en rustige groene plekjes. Veel wandelplezier!

Het is belangrijk nog even mee te geven dat veel van de gebouwen die we hierna bespreken, in privébezit zijn. Wij vragen u de privacy van de bewoners te respecteren.

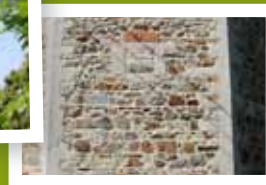
VERTREKPUNT: HET MARKTPLEIN VAN JAUCHELETTE

waar een mooie linde staat. Aan de achterkant van het plein staat de **Sint-Gertrudiskerk**. Deze kleine kerk werd in de 17de eeuw gebouwd en past perfect in het dorp dat vooral bestaat uit bescheiden woningen. De gevel en de klokkentoren, die aan het eind van de 18de eeuw werden heropgebouwd, zijn beslist neoklassiek. Het schip

bestaat uit **kwartsietzandsteen**. Deze harde steen, waarvan je in het centrum van het dorp heel

wat grondmuren ziet, is typisch voor de architectuur van de streek. Kwartsietzandsteen wordt voornamelijk gebruikt in de vorm van ruw gehouwen blokken die dan worden gebruikt voor ondermuren van huizen en heel af en toe voor een volledig bouwwerk, zoals dat het geval is voor het schip van de kerk.

Aan **het plein** staan enkele woningen en

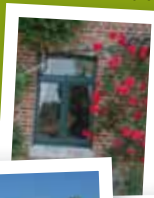

landbouwbedrijven uit de 19de eeuw. Let op het lange wit

gekalkte huis met het **NUMMER 8**: deze boerderij uit 1801 is een typisch voorbeeld van de oude hoeves in het dorp. Die zien er allemaal ongeveer hetzelfde uit: een woongebouw van anderhalve verdieping en een schuur of stallen. Alles is wit gekalkt om de bakstenen muren beter te isoleren.

Vanaf het vertrekpunt gaat het naar rechts, in de richting van de **RUE HAUTE**. Wandel

De oorsprong van deze cisterciënzer abdij gaat terug tot de 12de eeuw. Ze bezat tal van landerijen in **GLIMES** en **THOREMBISOUL**, een uitgestrekt

langs het **NUMMER 5**, het "**Maison Blanche**", dat vroeger een brouwerij en een kroeg was. Hier wordt veelvuldig gebruikgemaakt van zandsteen.

Volg de kronkelige **RUE HAUTE**. Hier en daar staan traditioneel hoeves (**NR. 4** en **32**). Je komt uit bij een tweede pleintje aan het kruispunt van zes straten en landwegen. Het religieuze bouwwerkje verdient je aandacht. De kapel dateert uit de tweede helft van de 19de eeuw en werd opgetrokken op de plaats waar vroeger een oude put stond.

domein. Zoals alle abdijen in het land ontsnapte ook deze niet aan conflicten en godsdienstoorlogen, waardoor haar domeinen uiteenvielen. Tijdens de slag om **RAMILLIES**, een belangrijke slag in de **SPAANSE Successieoorlog**, richtte generaal van het geallieerde leger Marlborough hier zijn hoofdkwartier in. De abdij deed dienst als militair hospitaal. Na de Franse Revolutie werd ze gesloten en grotendeels vernield. Met uitzondering van de gastenkamers en enkele bijgebouwen blijft niks meer

Wandel verder naar rechts, de geplaveide **RUE DES BUISSONS** in. Steek de **RUE DE LA RAMÉE** over en vervolg je weg door het platteland langs het uitgestrekte domein van de oude **abdij van La Ramée**. De gebouwen zijn prachtig gelegen aan de oever van de rivier, tussen de velden en het bos.

WANDELING VAN LA RAMÉE

over van het klooster. Enkel het oude landbouwbedrijf dat in de 18de eeuw opnieuw werd opgebouwd, is bewaard gebleven.

De abdij is geklasseerd als uitzonderlijk **WAALS** erfgoed en vormt een homogeen en goed bewaard geheel, een belangrijke getuige van de regionale landbouwarchitectuur. De spectaculaire schuur (1722) met een binnenvolume van meer dan 13.000 m³ wordt beschouwd als de belangrijkste van het hele land! Het uitzonderlijke volume van dit gebouw waar de oogst werd opgeslagen, wijst erop hoe groot de domeinen wel waren die het religieuze instituut bezat. Dit is een langwerpige schuur .

In de gevels zitten twee poorten, tegenover elkaar, de ene diende als ingang, de andere als uitgang voor de karren. Bewonder het schitterende skelet dat rust op imposante zuilen.

Er werd op deze domeinen eveneens aan fruitteelt gedaan: in de boomgaard staan meer dan 300 fruitbomen, waaronder enkele soorten die aan het verdwijnen zijn.

Ten slotte is er nog het kerkhof van de religieuzen, afgelegen achter in het park. De eenvoud ervan is treffend. Vandaag

worden hier privéseminars gehouden.

Wandel voorbij de parking tegenover het domein en volg de weg rechts. Daar heb je een prachtig uitzicht op de diepe vallei van de **GROTE GETE**.

In de geplaveide Rue de la Dime sla je af naar links. Wandel tot de **RUE DU MAKÀ**. Aan het kruispunt van de twee wegen

staat een charmant landelijk kapelletje, de **kapel Onze-Lieve-Vrouw van la Salette**. Rondom is het weelderig begroeid.

Zet je wandeling verder, volg de **RUE DU MAKÀ** die een mooie groene holle weg wordt. Langs de **GROTE GETE** ontdek je wat verder de oude **molen van Maka** of **Bagniet** (**RUE DU**

MAKÀ 29-33). In de 19de eeuw diende de molen om meel te vermalen; er hoorden een smederij en een brouwerij

TRAJECT J10

bij. Aan het eind van de Eerste Wereldoorlog werd hij gebruikt om elektriciteit op te wekken. De molen bleef tot 1960 in gebruik. De gebouwen liggen in een groene omgeving, de site is geklasseerd als landelijk punt van belang.

Steek het bruggetje over de GROTE GETE over, volg rechts de weg naar omhoog.

Je komt uit op de CHAUSSÉE DE CHARLEROI: steek deze steenweg

voorzichtig over en wandel recht door, volg de RUE DU PONT LAURENT. Wandel door uitgestrekte, licht golvende velden. Het dorp DONGELBERG, naast het uitgestrekte bossige

kasteeldomein, rijst op.

Wandel de **Rue des Carrières** in, waarvan de naam doet denken aan de ontginningsactiviteiten in het dorp DONGELBERG. Kwartsiet of kiezelhoudend zandsteen "van DONGELBERG", een harde en moeilijk te bewerken steen met een ruime

waaier aan kleuren, werden uit de bodem gehaald: grijs met een roestige, blauwe, groene, rozige of paarse tint. Zoals we al zagen aan het begin van de wandeling wordt deze steen enkel hier gebruikt, vooral in de vorm van straatstenen vanaf de tweede helft van de 18de eeuw. De 19de eeuw is het hoogtepunt voor de productie, met de aanleg van

grote wegen. Rond 1900 werden de steengroeven samengebracht in de "Société anonyme des Carrières de Quartzite de Dongelberg", die daarmee de tweede grootste groeve van het arrondissement NIJVEL werden en waar meer dan 150 mensen werkten! Maar toen kwam het asfalt. De vennootschap kon de

concurrentie niet aan en raakte tijdens de 20ste eeuw in verval.

Volg de RUE DES CARRIÈRES naar rechts, wandel recht door, de RUE DES FONDS uit, naar het dorp LA BRUYÈRE op een van de steile oevers van de GROTE GETE. Onderweg geniet je van een prachtig uitzicht op het dorp en het omliggende platteland.

Steek de GROTE GETE over. Aan het kruispunt volg je de RUE DU MONT-AU-PONT. Je bereikt de RUE DU PONT À LA CAMBRE. Het **kasteeldomein van OpJodoigne** strekt zich

voor je uit. Dit uitzonderlijke 18de-eeuwse landgoed omvat de landsheerlijke hoeve en de boerderij van het domein.

Laat het kasteel links liggen, volg rechts de RUE DU PONT À LA CAMBRE. Steek opnieuw voorzichtig de CHAUSSÉE DE CHARLEROI over, volg de steenweg enkele meters en sla af naar links, de RUE DES TOMBELLES in naar het **bos van Haut-Saint-Pierre**.

Wandel door het bos, bijna tot aan de rand, neem het weggetje naar rechts. Aan de rand van het bos werd de kleine **Sint-Pieterskapel** gebouwd, aan de bron van de gelijknamige stroom. Die werd in 1654 gesticht door Karel van

BRABANT. Het huidige gebouw in GOBERTANGESTEEN is een 19de-eeuwse neoklassieke reconstructie. Let op het waaivormige siersmeedwerk rond de vensters.

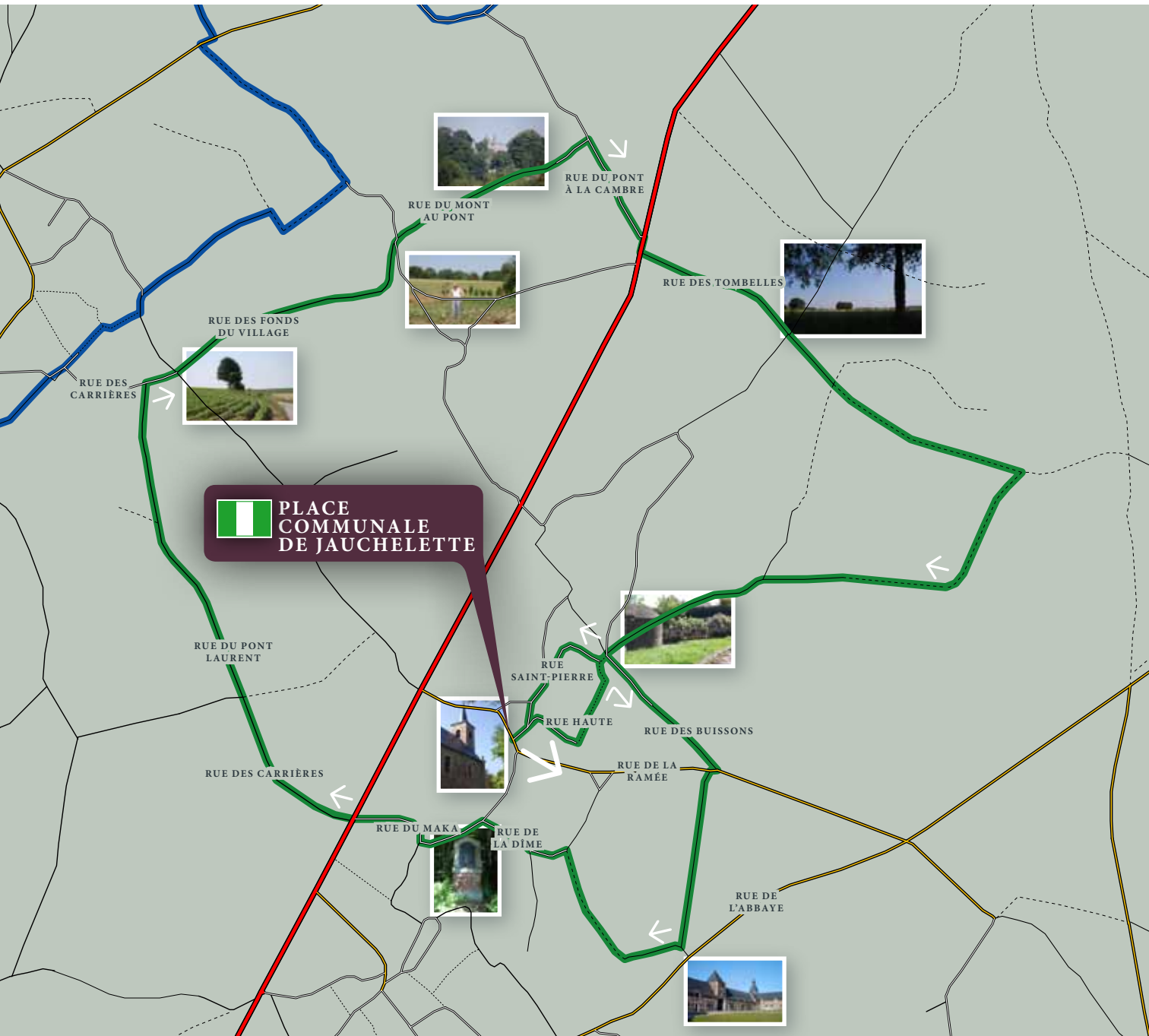
Wandel rond de kapel, zet je weg verder naar rechts en keer terug naar Jauchelette. Je komt het dorp binnen via de RUE DU

BOIS LEVI. Aan het plein maak je een scherpe bocht naar rechts, de smalle kronkelige RUE SAINT-PIERRE in, keer terug naar je vertrekpunt.

WANDELING VAN LA RAMÉE

10,5 km

PLACE
COMMUNALE
DE JAUCHELETTE